

حضرت عمر فاروقؓ (۵۸۳-۶۴۴ء) پر لکھی گئی اہم کتب اور مقالات

شیر نوروز خان

- ۱۔ آغا رفیق بلند شہری
حضرت عمر فاروق رضی اللہ عنہ - دہلی: نوبھار بک ڈپو، ۱۵۳ ص - (اردو)
- ۲۔ ابن الجوزی، ابی الفرج عبدالرحمان بن علی بن محمد
سیرۃ عمر بن الخطاب - المطبعة المصریہ بالازھر، ۱۹۳۱ء - ۲۲۶ ص - (عربی)
- ۳۔ ابن جوزی، جمال الدین ابو الفرج
حیات فاروق اعظم / امام جمال الدین ابو الفرج بن جوزی - ترجمہ شاہ حسن عطا۔
کراچی: قاضی حمید الدین ناگوری اکیڈمی، ۱۹۷۹ء - ۴۴۸ ص - (اردو)
- ۴۔ احمد، سراج الدین
سیرہ اعظم فاروق رضی اللہ عنہ - لاہور: مصطفائی پریس - ۱۸۹۲ء
۲۶۴ ص - (اردو)
- ۵۔ اسماعیل، احمد محمد
عمر بن الخطاب رضی فی المراء - ۱۳۶ ص - (عربی)
- ۶۔ اظہر، مظفر حسین

دربار عمر کے فیصلے - نوبھار بک ڈپو، ۱۵۹ ص - (اردو)

(۶۴) لائبریرین، ادارہ تحقیقات اسلامی، بین الاقوامی اسلامی یونیورسٹی، اسلام آباد

۷۔ اکبر آبادی، منور خان ساغر

فاروق اعظمؒ - لاہور: منشی دام اگر وال تاجر کتب، ۸۸ ص - (اردو)

۸۔ الطاف شوکت

حضرت عمر فاروقؒ - حیدر آباد دکن: مسعود پبلشنگ، ۳۸ ص - (اردو)

۹۔ بسام العسل

الفاروق القائد - لبنان: النفائس، ۱۹۸۸ء (عربی)

۱۰۔ بشیر احمد، چوہدری

عادل حکمران (عمر فاروقؒ) - لاہور: مکتبہ اشاعت ادب - ۴۰ ص - (اردو)

۱۱۔ بیگ، مرزا محبوب

فاروق اعظمؒ - لاہور: اسلامیہ اسٹیم پریس، ۱۸۹۹ء، ۴۸ ص - (اردو)

۱۱۔ ب - پرویز

شاہکار رسالت: عمر فاروقؒ اشاعت پنجم - لاہور: طلوع اسلام ٹرسٹ

۱۹۹۱ء - ۵۳۱ ص - (اردو)

۱۲۔ حسرت، چراغ حسن

سیرت حضرت عمر فاروقؒ - لاہور: تاج کمپنی، ۱۳۴ ص - (اردو)

۱۳۔ -----

عمر فاروقؒ - لاہور: تاج کمپنی، ۴۷ ص - (اردو)

۱۴۔ خالد محمد خالد

بین یدی عمر - الطبعة الثانیة - القاہرہ : مکتبہ الانجیلا المصریہ، ۱۹۶۹ء

- ۱۹۱ ص - (عربی)

۱۵۔ خان، محمد شفیع الدین مراد آبادی

سیرت عمرؒ - لاہور: اسلامیہ اسٹیم پریس، ۳۱ ص - (اردو)

- ۱۶۔ خطاب، محمود شیت
عمر بن الخطاب الفاروق القائد - الطبعة الثانية - بیروت: منشورات دارالکتبہ الحیاہ،
۱۹۶۶ء، ۲۲۹ ص - (عربی)
- ۱۷۔ الخلیب، عبدالکریم
عمر بن الخطاب - القاہرہ: دارالفکر العربی، ۱۹۷۸ء - ۳۹۶ - (عربی)
- ۱۸۔ الخلیب، علی احمد
عمر بن الخطاب (حیاتی، ادبی، علمی)۔ لبنان، عالم الکتب (عربی)
- ۱۹۔ خلیل ادھم
عمر فاروقؓ - استانبول: ۱۹۳۹ء (ترکی)
- ۲۰۔ دفتر ماہنامہ درویش (لاہور)
سیدنا فاروق اعظمؓ نمبر۔ درویش (لاہور) ۷: ۳ (مارچ ۱۹۹۵ء) ۱۳۵ ص۔
- ۲۱۔ روجی، فیروز الدین
سیرت سیدنا عمر فاروق اعظمؓ - کراچی: ٹائمز پریس، ۱۹۵۵ء، ۱۳۴ ص - (اردو)
- ۲۲۔ ساحل بگلہ ای
عمر فاروقؓ - اردو اکیڈمی سندھ، ۱۹۵۱ء - ۳۲ ص - (اردو)
- ۲۳۔ سیما، نذیر احمد
سیرت الفاروقؓ - لاہور: پاکستان ٹائمز پریس، ۱۱۶ ص - (اردو)
- ۲۴۔ شاہ ولی اللہ دہلوی
فقہ عمرؓ - لاہور: ادارہ ثقافت اسلامیہ، ۳۳۵ ص - (اردو)
- ۲۵۔ شبلی نعمانی، علامہ
حضرت عمرؓ مولانا شبلی نعمانی، ترجمہ عمر رضا - استانبول: ۱۹۲۸ء -
۵۲۰ ص - (عربی)

-----۲۶

الفاروق - پشاور: نورانی کتب خانہ، ۴۰۰ ص (فارسی)

-----۲۷

الفاروق - سوانح عمری حضرت عمر فاروقؓ - لاہور: مکتبہ رحمانیہ، ۳۹۹ ص -
اعظم گڑھ: دارالمصنفین، ۱۹۸۴ء - ۵۴۳ ص -
لاہور: ایم ثناء اللہ خان، ۱۹۴۹ء - ۶۷۶ ص -

-----۲۸

الفاروق یعنی خلیفہ دوم حضرت عمرؓ کی مفصل سوانح عمری - دہلی: مکتبہ احدیہ،
(۱۸۹۸ء) - ۱۵۱ ص - (اردو)

۲۹- شرر، ریاض حسین

سوانح حضرت عمر فاروق - لاہور: شیخ غلام حسین، ۲۰۸ ص - (اردو)

۳۰- الشرقاوی، عبدالرحمن

الفاروق عمر بن الخطاب - القاہرہ: الازہار، (عربی)

۳۱- شوق، عبدالرحمن

فاروق اسلام - لاہور: ملک دین محمد، ۴۰ ص - (اردو)

۳۲- الطماوی، سلیمان محمد

عمر بن الخطاب و اصول سیاسہ والادارہ الحدیثہ دراستہ مقارنہ - الطبعة الثانیہ -

القاہرہ: دارالفکر العربی، ۱۹۷۶ء - ۵۱۰ ص - (عربی)

۳۳- الطنطاوی، علی

اخبار عمرو و اخبار عبداللہ بن عمر علی / الطنطاوی و ناجی الطنطاوی دمشق: دارالفکر،

۱۹۵۹ء - ۶۳۴ ص (عربی)

-----۳۴

عمر بن خطاب / طنطاوی، ترجمہ عبدالصمد صارم - لاہور : البیان
۱۹۷۱ء - ۶۳۲ ص - (اردو)

۳۵۔ عبادہ، محمد انیس
عمر بن الخطاب فی الاسلام - لبنان : الکتب العلمیہ، (عربی)

۳۶۔ علی حیدر
حضرت عمرؓ شیعوں کے نقطہ نظر سے - مطبع اصلاح، ۱۳۵۲ھ -
۱۰۷ ص - (اردو)

۳۷۔ عمر ابوالنصر
خلفائے محمد (فاروق اعظمؓ) / مترجم شیخ محمد احمد پانی پتی - لاہور : اشرف پریس،
۱۹۵۵ء - ۱۷۹ ص (اردو)

۳۸۔ غلام مصطفیٰ
عمرؓ - لاہور: نور الہی تاجر کتب، ۱۹۲۸ء - (اردو)

۳۹۔ غوث، رشاد دار
عمر بن الخطاب - لبنان، النفائس، ۱۹۸۵ء (عربی)

۴۰۔ فارق، خورشید احمد
حضرت عمر کے سرکاری خطوط - دہلی: ندوۃ المصنفین، ۱۹۵۹ء - ۶۵۶ ص -

۴۱۔ فاضل، حسام الدین
تذکرہ عمرؓ - حیدر آباد دکن: اعظم اسٹیم پریس، ۱۳۵۴ھ - ۲۴ ص - (اردو)

۴۲۔ فرخ، منشی غلام قادر
فاروق اعظمؓ - لاہور: ۱۹۳۱ء - (اردو)

۴۳۔ قطب ابراہیم
السیاسہ المالیہ لعمر بن الخطاب - القاہرہ: حنیئہ الکتب، (عربی)

۴۴۔ قطب، محمد علی

عمر بن الخطاب - لبنان: العصر للكتاب، ۱۹۸۶ء - (عربی)

۴۵۔ الکاتب، سيف الدين

الفاروق عمر بن الخطاب - لبنان: عذ الدين، ۱۹۸۱ء - (عربی)

۴۶۔ الطيف، محمد عبد الرحمن

عمر بن الخطاب والمعادلة الانسانية - القاهرة: مؤسسه دار الشعب

۱۹۸۶ء - ۲۰۳ ص (عربی)

۴۷۔ مائل خير آبادی

عمر فاروقؓ - لاہور: ادارہ بتول، ۸۰ ص - (اردو)

۴۸۔ مجیبی، الیاس احمد

عمر فاروقؓ - دہلی: مکتبہ جامعہ ملیہ، ۱۹۴۳ء - ۱۶ ص - (اردو)

۴۹۔ محمد رضا

عمر الخطاب - سوريا: الحکمہ للطباعة، ۱۹۸۸ء (عربی)

-----۵۰

الفاروق عمر بن الخطاب ثانی الخلفاء الراشدینؓ - الطبعة الثانیة - بیروت: دار الکتب

العلمیہ، ۱۹۸۳ء ۳۵۰ ص - (عربی)

۵۱۔ محمد صبیح

عمر فاروقؓ - القاهرة: الانصار، (عربی)

۵۲۔ محمد صدیق

عمر فاروقؓ - لاہور: ناشران قرآن، ۶۳ ص - (اردو)

۵۳۔ مکتبہ ضیائے حرم، لاہور

فاروق اعظم نمبر - ضیائے حرم (لاہور) ۸: ۸ - ۹ (مئی - جون ۱۹۷۴ء) ۴۰۰ ص -

۵۴۔ نامی، پیر غلام دستگیر
سوانح حضرت فاروق اعظمؓ - لاہور : انجمن معین الاسلام، ۱۳۴۰ھ -
۳۲ ص - (اردو)

۵۵۔ نظمی لوتقا

عمر بن الخطاب - القاہرہ : مکتبہ غریب، (عربی)

۵۶۔ نقشبندی، ابوالطیب محمد شریف

حضرت فاروق اعظمؓ - لاہور : یونیورسل بکس، ۱۹۸۵ء - ۱۹۲ ص - (اردو)

۵۷۔ نوشہروی، ابو یحیی امام خان

حضرت عمر کے سیاسی نظریے - لاہور : مکتبہ نذیریہ، ۱۹۷۹ء - ۳۰۴ ص - (اردو)

۵۸۔ میک، محمد حسین

زندگانی حضرت فاروق اعظمؓ / محمد حسین میک، مترجم فضل من اللہ فضلی، کابل :
دکتاب چاپولو موسسہ، ۱۳۴۶ھ - ۳۰۳ ص - (فارسی)

۵۹۔

زندگانی خلیفہ دوم حضرت فاروق اعظمؓ / محمد حسین میک، مترجم معین الدین
برہانی - کابل : بیہقی کتاب چاپولو موسسہ، ۱۳۵۳ھ - ۵۳۱ ص - (فارسی)

۶۰۔

عمرؓ فاروق اعظمؓ / محمد حسین میک، ترجمہ حبیب اشعر - لاہور : مکتبہ میری
لاہوری، ۱۹۸۶ء - ۷۶۵ ص - (اردو)

۶۱۔

الفاروق عمرؓ - القاہرہ : شرکت مسامہ مصریہ، ۱۳۶۴ھ ج ۲ - (عربی)

۶۲۔ ایشک، حسین علمی -

فاروق اعظم - استانبول: ۱۹۶۸ء۔

مقالات

۶۳۔ ابن جوزی، ابو الفرج (امام)

"حضرت عمر فاروقؓ کی عدالت" / امام ابو الفرج ابن جوزی، ترجمہ شاہ حسن عطا۔

الحق (اکوڑہ خٹک) ۱۵: ۱۱ (اگست ۱۹۸۰ء) ۱۷-۲۰

۶۴۔ ابو الرشید محمد حسین

"فاروق اعظمؓ کی اصلاحات" الرشید (لاہور) ۵: ۶

(جون ۱۹۷۷ء) ۲۳-۲۷

۵: ۷ (جولائی ۱۹۷۷ء) ۳۷-۴۰

۵: ۸ (اگست ۱۹۷۷ء) ۲۶-۳۰

۶۵۔ احمد کوٹی، ا۔ ک

"عمر بن الخطاب والشعر" الدراسات الاسلامیہ (اسلام آباد)

۲۰: ۴ (اکتوبر - دسمبر ۱۹۸۵ء) ۶۷-۷۵

۶۶۔ احمد، محمد مسعود

"فاروق اعظمؓ غیر ماسوں سے حسن سلوک" نور اسلام (لاہور)

۳۸: ۷ (جولائی ۱۹۹۳ء) ۹-۱۷

۶۷۔ ارشد، سید رشید احمد

"حضرت فاروق اعظمؓ کا تعلیمی نظام" تعلیمات (لاہور) ۲: ۷ (دسمبر ۱۹۷۹ء) ۹-۱۳

۶۸۔

"حضرت فاروق اعظمؓ کے انقلابی کارنامے" ثقافت (لاہور)

۱۳: ۵ (مئی ۱۹۶۴ء) ۴۵-۵۸

"فاروق اعظمؓ کا تعلیمی نظام" شمس الاسلام (سرگودھا)،

۵۶: ۱-۲ (جنوری - فروری ۱۹۸۲ء) ۲۸-۳۲

"فاروق اعظمؓ کا نظام حکومت" ابلاغ (کراچی)، ۱۱: ۸ (اگست ۱۹۷۷ء) ۱۹-۲۶

۷۱۔ اسرار احمد

"شہادت عمرؓ و عثمانؓ و علیؓ کا تاریخی پس منظر"۔ میشاق (لاہور)، ۳۵: ۱۱

(نومبر ۱۹۸۶ء) ۳۷-۵۸

۷۲۔ اشفاق، ملک محمد

"سیدنا عمرؓ، حضرت علیؓ کی نظر میں" تعلیم القرآن (راولپنڈی) ۳۲: ۶-۷

(جون - جولائی ۱۹۹۳ء) ۹۱-۹۴

۷۳۔ اصلاحی، ضیاء الدین

"حضرت عمرؓ کا طریق شوریٰ" طلوع اسلام (لاہور)، ۱۴: ۵-۶ (مئی - جون ۱۹۶۱ء)

۱۳۷-۱۴۴

"حضرت عمرؓ کا طریق شوریٰ"۔ میشاق (لاہور)، ۴: ۴ (اپریل ۱۹۶۱ء) ۳۳-۳۸

۷۵۔ اصلاحی، محمد یوسف

"مرد مومن کا خوف آخرت"۔ ذکری ڈائجسٹ (رامپور)، (جون ۱۹۹۳ء) ۱۹

۷۶۔ اظہر، محمد سلیمان

"کیا حضرت عمرؓ نے سزائے قطع ید منسوخ کر دی تھی؟"۔ ترجمان الحدیث

(لاہور)، ۷: ۱۰-۱۱ (اگست ستمبر ۱۹۷۶ء) ۶۰-۶۷

۷۷۔ اعظمی، محمد صدیق

"فاروق اعظمؓ"۔ الجامعہ (جھنگ)، ۱۹: ۴ (اپریل ۱۹۶۷ء) ۴۱-۴۳

۷۸۔ اللہ بخش، ملک

"سیدنا حضرت عمرؓ" الجامعہ (جھنگ) '۷۳: ۱ (ستمبر۔ اکتوبر ۱۹۸۵ء) ۲۸-۲۰

۷۹۔ امین الحق، سید

"فاروق اعظمؓ"۔ الرشید (لاہور) '۲۱: ۱۱ (جولائی ۱۹۹۳ء) ۷-۱۳

۸۰۔ امین الحسینی

"عمد فاروقیؓ"۔ الرشید (لاہور) '۶۴: ۷ (جون ۱۹۷۸ء) ۱۶-۲۰

۸۱۔ امینی، محمد تقی

"حضرت عمرؓ کی معاشرتی اصلاح" الفرقان (لکھنؤ) '۳۸: ۳ (جون ۱۹۷۰ء) ۳۵-۳۱

۸۲۔ بازل ایرانی، علامہ

"حضرت عمرؓ کا قبول اسلام" تعلیم القرآن (راولپنڈی) '۱۹: ۹ (ستمبر ۱۹۸۱ء) ۷-۲

۸۳۔ برق، غلام جیلانی

"فاروق اعظمؓ کے کارنامے" نور اسلام (لاہور) '۳۹: ۶ (جون ۱۹۹۳ء) ۳۵-۳۱

۸۴۔ بری، مشیت اللہ

"دور فاروقی میں صیغہ عدالت" ابلاغ (کراچی) '۱۲: ۱ (جنوری ۱۹۷۸ء) ۳۵-۳۲

۸۵۔ بجوی، افتخار احمد

"اسلام لانے کے بعد فاروق اعظمؓ کا پہلا کلام" شمس الاسلام (سرگودھا) ۵۱: ۱

(جنوری ۱۹۷۷ء) ۳۰-۳۱

۸۶۔ بلخ الدین، شاہ

"عمد فاروقی میں عوامی فلاح کا نظام"۔ اردو ڈائجسٹ (لاہور) '۳۱: ۱ (جنوری ۱۹۹۱ء)

۱۳۵-۱۳۷

----- ۸۷

"کردار فاروقیؓ"۔ الجامعہ (جھنگ) '۴۲: ۴-۵ (نومبر۔ دسمبر ۱۹۹۰ء) ۳۱-۳۲

۸۸۔ پاشا، عبد الوہاب عزام

"حضرت عمرؓ بیت المقدس میں " / عبد الوہاب عزام پاشا، ترجمہ، اخلاق احمد،
تعلیم القرآن (راولپنڈی) ۹: ۳ (مارچ ۱۹۶۶) ۳۰-۳۳

۸۹۔ پسروری، ہدایت اللہ

"عظمت فاروق اعظمؓ احادیث کی روشنی میں، السعيد (ملتان) ۵: ۳ (مئی ۱۹۹۶)
۱۵-۱۷

۹۰۔ پھلواروی، حفیظ اللہ

"عمد فاروقی میں نظام تعلیم" - ضیائے حرم (لاہور) ۴: ۱۱ (اگست ۱۹۷۴) ۲۷-۳۱

۹۱۔ تمنا عمادی

"حضرت علیؓ اور حضرت عمرؓ" - فیض الاسلام (راولپنڈی) ۱۹: ۱-۲
(جنوری - فروری ۱۹۶۷) ۱۴۱-۱۴۹

۹۲۔ توفیق المجیکم

"خلافت فاروقیؓ" الرشید (لاہور) ۱۱: ۴ (فروری ۱۹۸۳) ۲۷-۲۹

۹۳۔ ثمر، عبدالکریم

"فاروق اعظم - عمد آفریں شخصیت" ثقافت (لاہور) ۱۵: ۶ (جون ۱۹۶۶) ۱۶-۲۶

۹۴۔ جامعی، طفیل احمد

"حضرت عمرؓ کے مناقب و فضائل" الجامعہ (جھنگ) ۳۲: ۱ (محرم الحرام ۱۴۰۱ھ)
۱۰۰-۱۰۱

۹۵۔ جمیل سعید

"عمر بن الخطاب فی سیرہ الادبیہ" مجلة المجمع العلمي العراقي (بغداد) ۲۶ (۱۹۷۵)
۳-۳۲، ۲۸-۲۹ (۱۹۷۶) ۹-۲۹

۹۶۔ جھنگوی، ابوالخار محمد امین

"فضائل سیدنا فاروق اعظمؓ" - شمس الاسلام (سرگودھا) ۵۷: ۴ (مئی ۱۹۸۳)

۲۵-۲۲

۹۷۔ حبیب احمد

"اسلامی معاشرہ (عہد فاروقی میں" ترجمان القرآن (لاہور) ۴۹: ۱-۲

(اکتوبر-نومبر ۱۹۵۷) ۵۱-۶۸

۹۸۔ حبیب سبحانی

"حضرت عمر فاروقؓ کا دور" ضیائے حرم (لاہور) ۱۲: ۲ (نومبر ۱۹۸۱) ۲۱-۲۵

۹۹۔ حسین، صاحبزادہ عابد

"فاروق اعظم رضی اللہ عنہ" - ضیائے حرم (لاہور) ۱۳: ۷ (جون ۱۹۹۳) ۲۵-۳۷

۱۰۰۔ حمید فضلی

"مدح عمرؓ بزبان صدیق اکبرؓ" میشاق (لاہور) ۳: ۳۵ (اپریل ۱۹۸۶ء) ۱۰۱-۱۰۴

۱۰۱۔ خالد جذبی

"حضرت فاروق اعظمؓ" - ضیائے حرم (لاہور) ۱۵: ۱ (اکتوبر ۱۹۸۴) ۲۵-۳۰

۱۰۲۔ خالد محمود

"حضرت فاروق اعظم کی مخالفت کے اسباب" الرشید (لاہور)

۲: ۵ (فروری ۱۹۷۷) ۱۸-۲۳

۵: ۵ (مئی ۱۹۷۷) ۱۰-۱۶

۱۰۳۔ خان، خیر اللہ

"حضرت عمر فاروق اعظمؓ" - شمع ہدایت (بہاولپور) ۹: ۱ (اپریل ۱۹۹۶) ۹-۱۳

----- ۱۰۴

"شہادت حضرت فاروق اعظمؓ" - شمع ہدایت (بہاولپور) ۹: ۱ (اپریل ۱۹۹۶) ۲۰-۲۱

۱۰۵۔ خان قادری

"فاروق اعظمؓ - نور اسلام (شہر قیور شریف) ۵:۴۰ (مئی ۱۹۹۶) ۲۷-۳۴

۱۰۶۔ الخیری، عبدالستار نجم

"خلیفہ دوم امیر المومنین حضرت عمر بن الخطابؓ" خلافت راشدہ (فیصل آباد) ۱:۵

(جون ۱۹۹۴ء) ۵-۶

۱۰۷۔ در محمد، مولانا

"سندھ میں فاروق اعظمؓ کی اولاد" ضیائے حرم (لاہور) ۴: ۱۱ (اگست ۱۹۷۴)

۳۹-۴۲

۱۰۸۔ دوست محمد، قریشی

"فاروق اعظمؓ کون تھے" شمس الاسلام (سرگودھا) ۱۱:۵۵ (نومبر ۱۹۸۱) ۱۳-۱۸

۱۰۹۔ ریاض احمد، قاضی

"حضرت عمرؓ کی تقریر" الرشید (لاہور) ۵: ۷ (جنوری ۱۹۷۷) ۲۱-۲۵

۱۱۰۔ ساجد، مجیب الرحمن

"فیضان عمر رضی اللہ عنہ" - حق چار یار (لاہور) ۴: ۶ (اکتوبر ۱۹۹۳) ۱۵-۲۰

۱۱۱۔ ساجد، محمد حنیف

"سیدنا فاروق اعظمؓ کون تھے؟" - الخیر (ملتان) ۱: ۱۴ (جون ۱۹۹۶) ۱۶-۱۹

۱۱۲۔ سالم، عبد المجید

"الفاروق عمر بن الخطاب رضی اللہ عنہ" الفکر الاسلامی (البیروت) ۵: ۶ (آیار ۱۹۷۵)

۶۲-۶۸

۶: ۶-۷ (حزیران، تموز ۱۹۷۵) ۷۷-۸۰

۱۱۳۔ سعید، ملک اللہ بخش

"سیدنا حضرت عمر فاروق اعظمؓ" - الجامعہ (جھنگ) ۱: ۳۸ (ستمبر - اکتوبر ۱۹۸۶)

۱۸-۲۰

۱۱۴۔ سعیدی، محمد فاروق خان

"خلیفہ ثانی سیدنا فاروق اعظمؓ" السعيد (ملتان)

۶:۲ (جون ۱۹۹۵) ۵۳-۵۶

۱۱۵۔ سیالوی، چوہدری محمد علی

"عمر فاروقی میں فوجی نظام" الجامعہ (جھنگ) ۱:۳۸ (مئی - جون ۱۹۹۶) ۳۴-۳۵

۱۱۶۔ شاہ، پیر محمد کرم

"فاروق اعظمؓ" ضیائے حرم (لاہور) ۱:۱۳ (اکتوبر ۱۹۸۳) ۳۱-۵۰

۱۱۷۔ شاہ، سید انظر (کشمیری)

"سیرت حضرت عمر فاروقؓ" الفاروق (کراچی) ۱:۳ (محرم ۱۴۰۹ھ) ۱۱-۱۶

۱۱۸۔ شاہ، سید ضیاء اللہ

"خلیفہ راشد حضرت عمر فاروقؓ کا دور خلافت" حرمین (جلم) ۹:۵ (ستمبر ۱۹۹۵)

۳۵-۳۸

۱۱۹۔ شرقیوری، ماسٹر احمد علی

"حضرت عمرؓ" نور اسلام (لاہور) ۳:۳۹ (اپریل ۱۹۹۴ء) ۲۷-۳۱

۱۲۰۔ شیدائی، ثار المصطفیٰ

"سیدنا فاروق اعظمؓ" عرفات (لاہور) ۱:۲۲ (جنوری ۱۹۸۰) ۲۹-۳۱، ۱۱

----- ۱۲۱

"سیدنا فاروق اعظمؓ" فاران (کراچی) ۱۰:۳۱ (جنوری - فروری ۱۹۸۰) ۱۱-۱۴

۱۲۲۔ صادق جامعی

"فاروق اعظمؓ" الجامعہ (جھنگ) ۳:۲۳ (مارچ ۱۹۷۱) ۲۹-۳۴

۱۲۳۔ صدیقی، حکیم فیض عالم

"سیدنا فاروق اعظمؓ" شمس الاسلام (سرگودھا) ۱:۵۳ (جنوری ۱۹۷۹) ۲۹-۳۳

۱۲۴۔ صدیقی، محمد عظیم الدین

"امیر المومنین سیدنا عمر فاروق اعظمؓ" شمس الاسلام (سرگودھا) ۵۴: ۱۰ - ۱۱ (اکتوبر

- نومبر ۱۹۸۰) ۳۵-۳۸

۱۲۵۔ صدیقی، محمد نعیم ندوی (مترجم)

"کیا حضرت عمرؓ نے مصلحت بعض متفقہ اسلامی احکام میں تبدیلی کی؟"

معارف (اعظم گڑھ) ۱۱۰: ۱ (جولائی ۱۹۷۲ء) ۴۲-۵۵

۱۲۶۔ طالب ہاشمی

"فاروق اعظمؓ کا خوف آخرت"۔ ضیائے حرم (لاہور) ۱۱: ۲ (نومبر ۱۹۸۰) ۷۱-۷۷

۱۲۷۔ عابد نظامی

"فاروق اعظمؓ کی قرآنی خدمات" ضیائے حرم (لاہور) ۱۳: ۱۰ (جولائی

۱۹۸۴) ۲۳-۲۸

۱۲۸۔ عبدالشکور دین پوری

"فاروقی کمالات" الرشید (لاہور) ۱۰: ۲ (دسمبر ۱۹۸۱) ۲۴-۲۵

۱۲۹۔ عراقی، عبدالرشید

حضرت عمر فاروق کا نظام حکومت" فاران (کراچی) ۳۱: ۹ (دسمبر ۱۹۷۹) ۱۹-۲۶

۱۳۰۔ عزام، عبدالوہاب

"حضرت عمرؓ بیت المقدس میں" ثقافت (لاہور) ۶: ۴ (اپریل ۱۹۵۸) ۳۰-۳۳

۱۳۱۔ علی، چوہدری محمد

"خليفة دوئم سیدنا عمر فاروقؓ" - الجامعہ (جھنگ) ۳۳: ۲ (اگست - ستمبر ۱۹۹۱)

۱۵-۱۶

۱۳۲۔ علی، محمد کرد

"سیاست فاروقیؓ ترجمان القرآن" (لاہور) ۵۰: ۲ (مئی ۱۹۵۸) ۲۹-۴۱

۱۳۳۔ عمر تلمسانی، سید

"حضرت عمرؓ اور قرآن مجید" - ذکری ڈائجسٹ (رامپور) (جولائی ۱۹۹۲) ۶۷-۷۵

-----۱۳۴

"شہید الحراب - خلیفہ ثانی کی زندگی کا ایک تابناک پہلو" / استاد عمر تلمسانی

ترجمہ حافظ محمد اورلیس - اردو ڈائجسٹ (لاہور) ۱۴:۲۸ (دسمبر ۱۹۸۸) ۶۵-۶۸

۱۳۵- عذرا نسیم "جنگ قادسیہ حضرت فاروق اعظمؓ کے دور کا ایک فیصلہ کن معرکہ" - ضیائے

حرم (لاہور) ۱۷:۷ (اپریل ۱۹۷۷) ۲۷-۳۶

۱۳۶- غلام محمد

"حضرت عمرؓ اور تصوف" الحق (اکوڑہ ٹنک) ۵:۲ (فروری ۱۹۶۷) ۳۱-۴۶

۱۳۷- فارق، خورشید احمد

"حضرت عمرؓ کی آخری زندگی کے چند واقعات" برہان (دہلی) ۱:۳۴

(جنوری ۱۹۵۵ء) ۳۳-۴۸

-----۱۳۸

"حضرت عمر کے سرکاری خطوط" برہان (دہلی) ۱:۳۵

(جولائی ۱۹۵۵) ۵-۲۰

۲:۳۵ (اگست ۱۹۵۵) ۶۹-۸۰

۳:۳۵ (ستمبر ۱۹۵۵) ۱۳۳-۱۴۴

۴:۳۵ (اکتوبر ۱۹۵۵) ۱۹۷-۲۰۸

۵:۳۵ (نومبر ۱۹۵۵) ۲۶-۲۷

۶:۳۵ (دسمبر ۱۹۵۵) ۳۲۵-۳۳۶

۱:۳۶ (جنوری ۱۹۵۶) ۵-۱۶

۲:۳۶ (فروری ۱۹۵۶) ۶۹-۸۰

۳:۳۶ (مارچ ۱۹۵۶) ۱۳۳-۱۴۴

۴:۳۶ (اپریل ۱۹۵۶) ۱۹۷-۲۰۸

۲:۳۷ (اگست ۱۹۵۶) ۶۹-۸۰

۳:۳۷ (ستمبر ۱۹۵۶) ۱۳۳-۱۴۹

۴:۳۷ (اکتوبر ۱۹۵۶) ۱۹۸-۲۱۲

۵:۳۷ (نومبر ۱۹۵۶) ۲۶۱-۲۷۲

۶:۳۷ (دسمبر ۱۹۵۶) ۳۲۵-۳۳۶

۱:۳۸ (جنوری ۱۹۵۷) ۵-۲۳

۱۳۹- فاروقی، برہان احمد

"خلیفہ ثانیؒ کی شخصیت مستشرقین کی نظر میں" - الجامعہ (جھنگ) ۱:۴۰ (اگست ستمبر ۱۹۸۸) ۳۰-۳۳

۱۴۰- فاروقی، خورشید احمد

"مسلمان افواج کے نام حضرت عمرؓ کا پیغام" - الحق (اکوڑھ ٹنک) ۶:۷ (مارچ ۱۹۷۲) ۱۳-۱۵

۱۴۱- فاروقی، عباد اللہ

"فاروق اعظم کے اصول سیاست" - ترجمان الحدیث (لاہور) ۳:۱ (جنوری ۱۹۷۰) ۲۰-۳۰

۱۴۲- فاروقی، محمد رشید

"حضرت فاروق اعظمؓ" - بینات (کراچی) ۱:۴۴ (نومبر ۱۹۸۳) ۴۰-۴۸
۲:۴۴ (دسمبر ۱۹۸۳ء) ۳۲-۴۱

۱۴۳- فنی، محمد عارف مصطفیٰ

"عمر بن الخطابؓ قاضیاً و مجتہداً / ترجمہ محمد ازہر - الخیر (ملتان) ۱:۴ (جون ۱۹۹۶ء)
۱۲-۱۵

۱۴۴- قادری، محمد ایوب

"حضرت سیدنا فاروق اعظمؓ اور صحابہ کرامؓ" - المعارف (لاہور) ۲:۹ (فروری ۱۹۷۶ء) ۷-۱۶

-----۱۳۵

"سیدنا فاروق اعظمؓ اور صحابہ کرامؓ" - الحق (اکوڑہ خٹک) ۱۲: ۵ (صفر ۱۳۹۷ھ)

۳۳-۴۰

۱۳۶- قادری، عبدالطیف

"حضرت فاروق اعظمؓ" - اشرفیہ (مبارک پور) ۲۰: ۲ - ۳ (فروری - مارچ ۱۹۹۵)

۲۳-۳۱

-----۱۳۷

"خلیفہ ثانی حضرت فاروق اعظمؓ" (حدیث و تاریخ کی روشنی میں) - نور اسلام

(لاہور) ۳۸: ۷ (جولائی ۱۹۹۳) ۳۷-۴۸

۱۳۸- قاسمی، محمد ادیس

"عدل و انصاف کے پیکر سیدنا فاروق اعظمؓ" - خلافت راشدہ

(فیصل آباد) ۶: ۱ - ۲ (جون - جولائی ۱۹۹۵) ۱۷-۱۸

۱۳۹- قریشی، بابو شفقت

"سیدنا عمر فاروق کی سیرت و کارنامے" - فیض الاسلام (راولپنڈی) ۷: ۴ - ۶

۱۸-۲۱ (جون ۱۹۹۵)

۱۵۰- قریشی، دوست محمد

"عظمت عمر فاروقؓ" - الرشید (لاہور) ۵: ۱ (جنوری ۱۹۷۷) ۱۸-۲۰

۱۵۱- قریشی، محمد عبداللہ

"سیرت عمر فاروق کی چند جھلکیاں" - المعارف (لاہور) ۱۰: ۷ (جولائی ۱۹۷۷)

۱۹-۲۸

۱۵۲- کاندھلوی، محمد یوسف

"خطبات عمر فاروقؓ" - الفاروق (کراچی) ۳: ۱ (محرم الحرام ۱۴۰۸ھ) ۲۸-۳۱

۱۵۳۔ کوب، میاں غلام رسول

"حضرت فاروق اعظمؓ اور بڑھیا" الجامعہ (جھنگ) ۵:۲۶ (مئی ۱۹۷۴) ۵۱-۵۶

----- ۱۵۴

"حضرت فاروق اعظمؓ کے اہل بیت کے ساتھ تعلقات"۔ الجامعہ (جھنگ) ۱:۳۲

(محرم الحرام ۱۴۰۱ھ) ۹۱-۹۳

----- ۱۵۵

"حضرت عمر فاروقؓ" الجامعہ (جھنگ) ۱:۳۹ (۱۹۸۷) ۳۰-۳۳

۱۵۶۔ کیکاؤس، بی زیڈ

"حضرت عمر فاروقؓ" اشرفیہ (مبارک پور) ۹:۲۰ (ستمبر ۱۹۹۵) ۱۴-۲۳

۱۵۷۔ لکھنوی، عبدالواحد

"خلافت فاروقی کا تصور احتساب"۔ ترجمان الحدیث (لاہور) ۲:۹ (جنوری

۱۹۷۸) ۲۱-۲۳

----- ۱۵۸

"خليفة ثانی حضرت عمر فاروقؓ"۔ ترجمان الحدیث (لاہور) ۷:۷ (مئی ۱۹۷۶)

۳۱-۳۶

۱۵۹۔ لکھنوی، عبدالشکور

"عظمت و شہادت سیدنا فاروق اعظمؓ"۔ شمس الاسلام (سرگودھا) ۵۲:

۱۲ (دسمبر ۱۹۷۸) ۳۶-۴۰

۱۶۰۔ محسن فارانی

"فاروق اعظمؓ"۔ اردو ڈائجسٹ (لاہور) ۱۰:۲۲ (اکتوبر ۱۹۸۲ء) ۴۹-۵۰

۱۶۱۔ محمد ازہر

"سیدنا فاروق اعظمؓ"۔ بینات (کراچی) ۸:۵۷ (فروری ۱۹۹۵) ۵۱-۵۶

۱۶۲۔ محمد اسحاق

"حضرت عمرؓ کے عجیب فیصلے" الجامعہ (جھنگ) ۹:۴۰ (مئی ۱۹۸۹ء) ۴۱-۴۲

۱۶۳۔ -----

"حضرت عمرؓ کے عہد میں ہند پر عربوں کے حملے" محمد اسحاق، مترجم شاہد حسین

رزاقی۔ المعارف (لاہور) ۴:۷ (اپریل ۱۹۷۴) ۴۱-۴۸

۱۶۴۔ محمد زکی

"خلیفہ کے انتخاب کا طریقہ (فاروق اعظمؓ کی بے مثال رہنمائی)" تحقیقات اسلامی

(علی گڑھ) ۳:۱ (مارچ ۱۹۸۴) ۱۸-۲۷

۱۶۵۔ محمد شاہ، حاجی

"حضرت عمر فاروقؓ"۔ ضیائے کرم (سرگودھا) ۲:۱ (جنوری ۱۹۹۲) ۲۲-۲۳

۱۶۶۔ محمد عمر، ماسٹر

"عدل فاروقؓ کے چند مناظر"۔ الحق (اکوڑہ خٹک) ۲۲: ۱۱ (اگست ۱۹۸۷)

۳۵-۴۰

۱۶۷۔ محمد نافع

"حضرت فاروق اعظمؓ اور حضرت علیؓ کے تعلقات" الجامعہ (جھنگ)

۴:۲۵ (اپریل ۱۹۷۳) ۹-۱۱

۱۶۸۔ محمد یونس، حافظ

"سیدنا عمرؓ کا مثالی دور جمہوریت"۔ الحسن (لاہور) ۵:۵ (دسمبر ۱۹۹۰) ۴۸-۵۳

۱۶۹۔ محمود اختر

"عہد فاروقی میں عوام اور حکمران کے طرز زندگی میں مساوات" عرفات

(لاہور) ۳:۲۱ (مارچ ۱۹۷۹) ۸-۱۱

۱۷۰۔ محمود عارف

"حضرت عمرؓ کی تعلیمی اصلاحات" بینات (کراچی) ۴:۳۲ (مارچ ۱۹۷۸) ۱۹-۳۵

۱۷۱۔ مصطفیٰ السباعی

"روایات حدیث اور حضرت ابوبکر و عمرؓ"۔ الفرقان (لکھنؤ) ۶۴: ۵ (مئی ۱۹۹۶)

۲۲-۱۳

۱۷۲۔ مطلوب حسین، سید

"اولیات عمر فاروقؓ"۔ فیض الاسلام (راولپنڈی) ۳۶: ۹ (جولائی ۱۹۸۴) ۲۹-۳۱

۱۷۳۔ مظفر حسین

"عظمت فاروق اور اقبال"۔ ضیائے حرم (لاہور) ۱۱: ۴ (اگست ۱۹۷۴) ۳۲-۳۸

۱۷۴۔ مظہر اللہ، میاں محمد

"عدل فاروقی"۔ الجامعہ (جھنگ) ۲۴: ۴ (اپریل ۱۹۷۲ء) ۳۳-۳۷

----- ۱۷۵

"عمر فاروقیؓ کی چند جھلکیاں"۔ الجامعہ (جھنگ) ۲۴: ۳ (مارچ ۱۹۷۲) ۳۳-۴۹

۱۷۶۔ ملا واحدی

"عمر فاروقی کا ایک واقعہ"۔ ضیائے حرم (لاہور) ۶: ۲ (مارچ ۱۹۷۲) ۴۹-۵۲

۱۷۷۔ مر محمد میانوالوی

"تذکرہ الشداء (عمر فاروق اعظمؓ)"۔ تعلیم القرآن (راولپنڈی) ۱۶: ۳

(مارچ ۱۹۷۳) ۲۵-۳۲

----- ۱۷۸

"حضرت عمرؓ۔ بینات (کراچی) ۱۵: ۶ (فروری ۱۹۷۰) ۴۸-۵۷

----- ۱۷۹

"سیرت حضرت فاروق اعظمؓ"۔ تعلیم القرآن (راولپنڈی) ۱۶: ۴ (اپریل ۱۹۷۳)

۱۷-۲۴

۱۸۰۔ نجیب، حسین احمد

"شہادت عمر فاروقؓ"۔ بینات (کراچی) ۱:۴۰ (نومبر ۱۹۸۱) ۴۵-۵۶

۴۰:۲ (دسمبر ۱۹۸۱) ۴۸-۵۱

۱۸۱۔ نظر زیدی

"حضرت عمر فاروقؓ"۔ ضیائے حرم (لاہور) ۵:۳ (فروری ۱۹۷۳) ۲۵-۳۲

۱۸۲۔ نور محمد، ملک

"بلاد فلان نج البلاغہ میں حضرت عمرؓ کا تذکرہ" البلاغ (کراچی) ۵:۱۵ (مارچ ۱۹۸۱)

۴۳-۵۲

۱۸۳۔ واصف ناگی

"سیدنا فاروق اعظم کا دور خلافت"۔ الجامعہ (جھنگ) ۱:۴۸ (مئی - جون ۱۹۹۶ء)

۳۱-۳۳

۱۸۴۔ ہارٹ، مائیکل ایچ

"حضرت عمر فاروقؓ"۔ / مائیکل ایچ ہارٹ، ترجمہ رفیع احمد فدائی۔ ضیائے حرم

(لاہور) ۱:۱۱ (نومبر ۱۹۸۰) ۶۵-۷۰

۱۸۵۔ یعقوب احسن

"سید فاروق اعظم"۔ شمس الاسلام (سرگودھا) ۵۱:۱۲ (دسمبر ۱۹۷۷) ۳۴-۳۷

186. Khuram Murad
Kingdom of justice; stories from the life of Umar.- Leicester: Islamic Foundation, 1983. 46p.
187. Masud-ul-Hasan
Hadrat 'Umar Farooq. Lahore: Islamic Publications, 1982. xiii, 547p.
188. Quddusi, Irshad-ul-Haq, (tr.)
Hazrat Umer.- Lahore: Ferozsons, 1992. 56 p.
189. Shad, Abdur Rahman, (comp.)
Umar Faruq ibn-Al-Khattab (may Allah be pleased with him).
Lahore: Kazi Publications, 1979. vii, 95 p.
190. Shibli Numani, Allama
Umar the great (the Second Caliph of Islam)/translated by Maulana Zafar Ali Khan.- Lahore: Sh. Muhammad Ashraf, 1981. 2V.
191. Tritton, A.S.
The Caliphs and their non-Muslims Subjects: a critical study of the govenant of Umar.- London: Frank Cass, 1970. 240 p.

